Zaterdag 26 October 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4946

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags. abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; Postbus 80 Willemstad Red.-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie. Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Rusland geeft pogingen op om bespreking van Veto-Quaestie te verhinderen

Joegoslavie denkt niet mee te doen aan conferentie over de Donau-vaart

Frankrijk klaagt over geheimzinnige ,vuurballen

ARGENTIJN VALT VETO-RECHT AAN.

De Argentijnse afgevaardigde P. Arce, deed een krachtige aanval op het veto-recht der grote mogendheden in zijn toespraak tot de Algemene Vergadering.

Hij drong er op aan dat het Handvest van de Verenigde Naties zodanig gewijzigd moest worden, dat het veto-recht daaruit zou verdwijnen, en beslissingen genomen worden met een meerderheid van twee-derden of drievierden.

Arce zeide: „De ondervinding heeft geleerd dat het aan vijf mogendheden verleende voorrecht om zelfs bij eenparigheid van stemmen genomen beslissingen teniet te doen niet dat resultaat gehad hetwelk men bij het aanvaarden daarvan beoogd heeft. Bijgevolg moet dit niet gehandhaafd blijven waarbij anderzijds nog in het oog moet worden gehouden dat dit voorrecht openlijk in strijd is met de uitdrukkelijke bepalingen van de Inleiding van het Handvest en met de voornemens en beginselen die hebben geleid tot de redactie van het document. De Argentijnse delegatie heeft het in San Francisco reeds gezegd, dat, indien zij zich niet verzette tegen de oorspronkelijke text, dit kwam omdat zij erkende, dat hetgeen juridisch rechtvaardig en wenselijk is toch van politiek oogpunt beschouwd niet mogelijk kan zijn in bepaalde omstandigheden" (New York, (AP) 25.10).

VISJINSKY TREKT MOTIE IN,

Na de bijna eenstemmige tegenstand tegen zijn motie om de veto-quaestie van de agenda van de Vergadering der Verenigde Naties te schrappen verklaarde Visjinsky, dat hij zijn voorstel introk in het belang van de eensgezindheid. Hij zeide echter dat hij het als zijn plicht beschouwde om het Bestuurs-comité en de Vergadering te waarschuwen dat een discussie over deze aangelegenheid tot generlei practische resultaten zal leiden.

Hij verklaarde dat het te berde brengen van de veto-quaestie een „politieke aanval tegen de essentiële beginselen van het Handvest" werd en verklaarde, dat Rusland „niet zal aandringen op schrapping van punten van de agenda" en „zich niet zal verzetten tegen discussies van bepaalde punten" in de Vergadering. Maar hij verklaarde zich nogmaals gedrongen te voelen om het Comité te waarschuwen om „op zijn hoede te zijn" en dat het zich op „gevaarlijk" terrein begaf (New York, (AP) 25.10).

PARODI STEMT IN.

Nadat Ruslands voorstel was ingetrokken stond Alexandre Parodi van Frankrijk op om te ver-[illegible] dat punten op de agenda bleven, maar waarschuwde, dat de aanstaande debatten in de Vergadering zullen „wemelen van ernstige gevaren".

RUSLAND WIL VETO-QUAESTIE NIET BESPREKEN.

Rusland heeft formeel geëist dat het Algemeen Comité van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties de veto-quaestie zal schrappen van het voorlopig agenda en dat deze aangelegenheid op de huidige zitting buiten bespreking zal blijven.

Andrei Y. Visjinsky, Russische Afgevaardigde, liet het Algemeen Comité weten, dat iedere verandering in de veto-bepalingen van het Handvest der Verenigde Naties de nieuwe wereld-organisatie een „hevige klap" zou toebrengen. Visjinsky, zeide: „Sovjet-Rusland behoudt zich het recht voor om zijn mening te zijner tijd nader uit te leggen. Ik wil nu alleen opmerken, dat dit onderwerp van de agenda behoort te worden geschrapt".

Hij verwees naar het voorstel van Australië en Cuba om het veto-vraagstuk grondig te bespreken met het doel om het gebruik daarvan te beperken of om er geheel van af te zien. Visjinsky zeide dat in de Veiligheidsraad eenstemmigheid „de basis van de solidariteit" was. „In een geest van solidariteit" doet Rusland thans een beroep op het Comité om de veto-quaestie van de agenda te schrappen.

Onmiddellijk stond Sir Hartley Shawcross op om namens Engeland de Sovjet-eisen te bestrijden. De Verenigde Staten en Groot Britannië leidden de oppositie (New York, (AP) 25.10).

OPPOSITIE TEGEN VISJINSKY'S VOORSTEL.

De Verenigde Staten en Groot Britannië kwamen met Rusland in botsing bij de pogingen van den Sovjet-afgevaardigde om besprekingen over de veto-quaestie van de agenda der Verenigde Naties te schrappen, waarbij zij voorop stelden, dat zij zich niet wensten uit te laten over de wenselijkheid tot wijziging van de veto-bepalingen van het Atlantisch Handvest, maar dat zij er op aandrongen dat aan de Vergadering niet het recht zou worden ontzegd om zich over de veto-quaestie uit te laten (New York, (AP) 25.10).

HET KOOR ZWELT AAN.

Het koor der Verenigde Naties, dat van Rusland eist om zijn veto-voorrecht in de Veiligheidsraad minder te gebruiken, zwelt aan. Verschillende afgevaardigden zeiden, dat de Russische reactie op deze druk van grote invloed zal zijn op het toekomstig succes van deze vredesorganisatie.

Het veto-geschil overschaduwt alle andere en een duidelijke scheidingslijn is erdoor getrokken tussen Rusland en de Westelijke mogendheden. (New York, (AP) 26.10).

MOSKOU IS ONTSTEMD.

De radio van Moskou verklaarde: „Elk onbevooroordeeld persoon begrijpt, dat Australië en Cuba het voorstel om de veto-macht in de Verenigde Naties te wijzigen, niet op eigen initiatief ingediend hebben. Het is niet, dat dit beginsel bij Australië of Cuba in ongenade is geraakt, doch dat het hun Engelse en Noordamerikaanse meesters, die — naar wij uit de vredesconferentie van Parijs konden opmaken — niets geven om de werkelijke belangen der kleine volken, niet zint." (Londen, (AP) 26.10).

GEHEIMZINNIGE PROJECTIELEN BOVEN FRANKRIJK.

Nog meer vreemde projectielen zijn deze week op Frans gebied gevallen zodat de Franse autoriteiten zich het hoofd breken over de aard en herkomst ervan. De gendarmerie van Sens in het Yonne - departement meldde Woensdag de val van een voorwerp dat vermoedelijk een raket was, nabij Chaignots, op ongeveer 160 kilometer ten Zuid-Oosten van Parijs.

De inwoners van Chalons op 160 kilometer beoosten Parijs melden, dat zij gisteravond een „vuurbal" in de lucht zagen, welke op het dak van een huis viel en enige schade veroorzaakte. (Parijs, (AP) 26.10).

DUITSERS PROTESTEREN.

Duitse arbeidersgroepen hebben protesten gezonden aan de Geallieerde Toezichtraad tegen de gemelde nieuwe golf van „verwijderingen" door de Russen in hun bezettingszone. Allerlei fabrieken worden gedemonteerd en weggevoerd door de Sovjets. Officieel zwijgen de Russen over deze berichten. (Berlijn, (AP) 26.10).

JOEGOSLAVIË DOET NIET MEE.

Het nieuwsblad „Borda" zeide dat Joegoslavië geen deel zal nemen aan de Weense conferentie betreffende de Donau-vaart, welk in November a.s. gehouden zal worden, en dat het ook niet de daar genomen beslissingen zal erkennen. Beograd, (AP) 25.10).

NA HERHAALD AANDRINGEN.

Alle ochtendbladen van Sofia publiceerden de volledige diplomatieke correspondentie betreffende het protest van de Verenigde Staten, dat de Bulgaarse regering geweigerd had om de vrijheid van de Zondag te houden nationale verkiezing te waarborgen. De publicatie geschiedde na herhaald aandringen van Maynard Barnes, vertegenwoordiger van de Verenigde Staten om de zaak aan het Bulgaarse publiek voor te leggen (Sofia, (AP) 25.10).

GEEN VERSCHIL VAN MENING.

Byrnes verklaarde dat het Departement van Buitenlandse Zaken het helemaal eens is met Trumans voorstel tot onmiddellijke toelating op grote schaal van Europese Joden in Palestina. Hij schreef aan rabbijn Stephen Wise, Noordamerikaans lid van het Joods Agentschap van het Palestijns Uitvoerend Comité om een einde te doen maken aan de geruchten dat er hieromtrent verschil van mening bestaat tussen het Witte Huis en het Departement van Buitenlandse Zaken (New York, (AP) 25.10).

CONGRES IN BOSTON.

Ongeveer honderd bisschoppen en aartsbisschoppen alsook honderden leken kwamen in Boston bijeen voor de openingsbijeenkomsten van een vijfdaags Nationaal Congres van de Broederschap der Christelijke leer. Paus Pius XII zal van het Vaticaan uit per radio het Congres toespreken. Verschillende hoogwaardigheidsbekleders uit Mexico en Zuid-Amerika kwamen gisteravond aan. (Boston, (AP) 26.10).

Christus Koning

Het was in het jaar 1925, dat Paus Pius XI het feest van Christus Koning instelde. Wereldoorlog I was voorbij, men was de droefheid over de doden reeds bijna vergeten, men richtte nog wat oorlogsmonumenten op, doch reeds zagen mensen met een scherpe blik zoals de Paus van Rome die van de St. Pieter heuvel af nu eenmaal een ruimer blik heeft over de wereld, dat een tweede wereldoorlog werd voorbereid.

Een middel daartegen: de erkenning van Christus als onze Koning, de beleving van de Christelijke leer in staat en maatschappij, geen verkrachting van rechten, doch rechtvaardigheid, geen haat doch naastenliefde en hulp en de bede om het dagelijkse brood uit het Onze Vader in vervulling te doen gaan.

Samenwerking moest er zijn en men zag het pogen van een jong wereld-instituut de Volkenbond. Wij zijn nu anno 1946 in eenzelfde positie als in het jaar 1925, nu ook raken de doden reeds vergeten en richt men nog wat oorlogsmonumenten op, noemt men nog wat straten naar oorlogshelden doch in de verte dreigt weer de angst voor een derde oorlog?

Even mag het vreemd lijken, dat de Paus nu nog niet gesproken heeft. Geleid door den Heiligen Geest zal Zijn woord dan klinken, wanneer het nodig zal zijn. Nu ook is er een jong lichaam nl. dat van de Verenigde Naties, opgebouwd te San Francisco en nu werkend te New York, dat moeilijk zoekt de volken bijeen te brengen.

Hoe ook moet er geleefd worden naar de wetten van Christus Koning, laat ons denken aan de woorden: „Hervormt de wereld door te beginnen bij u zelf".

Geschiedenis in Wording — XXXIX

Verkiezingen en Democratie

Er worden in deze tijd veel verkiezingen gehouden over de gehele wereld. Dat is een verblijdend teken, omdat verkiezingen doorgaans betekenen, dat het volk medezeggingschap krijgt in het bestuur van eigen land. Dat het door zijn stem — zijn mening dus — uit te brengen te kennen geeft hoe het wenst dat het land bestuurd zal wonden is een goed ding.

Het is geen feilloos middel om de meest rechtvaardige regering [illegible] te dat voor de hand ligt. Laat men slechts aan enkelen over om te beslissen hoe de regering zal worden, dan is de kans groter, dat de enkelen die deze macht hebben daarvan misbruik zullen maken, dan wanneer men het volk in zijn geheel laat oordelen.

Ook is niet gezegd, dat de uitslag van de verkiezingen altijd zuiver te kennen geeft wat er leeft in het volk. De stemming kan met de dag veranderen.

Wie vandaag populair is wordt morgen misschien met vuil gegooid. En andersom. Als voorbeeld noemen wij slechts de enquêtes, die in de Verenigde Staten door het Gallupp instituut gehouden worden en die nu aantonen, dat de populariteit van President Truman half niet zo groot is als toen hij pas het bewind in handen had genomen na het overlijden van Roosevelt. En zo wordt op Curaçao beweerd, dat de partij die zulk een grote overwinning behaalde bij de Statenverkiezingen in het najaar van 1945, lang niet zoveel stemmen zou halen indien thans verkiezingen gehouden zouden worden. Doch een Gallupp instituut bestaat hier niet en dus kan deze bewering in het geheel niet bevestigd worden.

Als men echter over verkiezingen spreekt is het goed te weten op welke wijze zij gehouden zijn. Want als verkiezingen niet geheel vrij en eerlijk geschieden, dan gaat niet alles op wat wij hierboven schreven. Doordat de mens tot het kwade geneigd is zal het zelden voorkomen, dat een verkiezing geheel vrij, laat staan geheel eerlijk is geweest. Al beschermt de grondwet van het land waar de verkiezingen gehouden worden de vrijheid om zijn stem in het geheim uit te brengen op de partij of de persoon zijner keuze, dan nog heeft men — zoals bijvoorbeeld in de Verenigde Staten van Noord-Amerika — dat bepaalde groepen van haar recht tot stemmen verstoken blijven. En al worden bepaalde kiezers geen beletsels in de weg gelegd door anderen, dan heeft men nog dit: dat de partijen die het meest actief zijn de meeste van haar aanhangers naar de stembus weten te brengen of door slimme maatregelen een voor haar gunstige invloed op de kiezers weten te oefenen op het laatste ogenblik.

In grote landen zullen al dergelijke gebeurlijkheden in het grote geheel minder doorslaggevend zijn dan in kleine landen en zal het resultaat een betere weerspiegeling zijn van de volkswil. En zelfs in kleine landen zoals het onze is een verkiezing met zulke risico's te stellen boven in het geheel geen verkiezing of een verkiezing door een uiterst gering deel van het volk. Want een beter middel om een bestuur te krijgen dat de volkswil vertegenwoordigt, kennen wij niet.

Erger is het evenwel waar de overheid geen vrije verkiezing waarborgt, doch eerder een be-[illegible] trekt en de oppositie tegenwerkt, zodat deze zich niet kan ontplooien, of het kiesstelsel zodanig regelt dat alleen de eigengezinde groep er baat bij heeft.

In zulk een geval kan men liever geen verkiezing houden omdat deze dan een farce is en slechts bedoeld om het bestuur dat men wenst een valse basis te geven.

Dergelijke verkiezingen zijn reeds enkele malen in de Sovjet Unie gehouden, hoewel daar nog niet eens een oppositie-groep mee kon of mocht doen.

Doch thans heeft de Sovjet-Unie bezettingstroepen in verschillende gebieden van Europa waar reeds verkiezingen gehouden zijn of nog gehouden moeten worden. Wat reeds naar buiten lekte over de verkiezingen die reeds gehouden zijn, geeft te kennen, dat de Sovjets steeds de communistische of communistisch gezinde groepen hebben voorgetrokken.

Bij de verkiezingen die laatstleden Zondag in Berlijn gehouden zijn en waarbij zowel in de Russische als in de Britse, Franse en Noordamerikaanse zones gestemd werd, is gebleken dat de zogenaamde Socialistische Eenheidspartij (waarin de communisten de leiding hebben) lang niet zo sterk is als zou moeten worden opgemaakt van de uitslagen der verkiezingen in de uitsluitend door de Sovjets bezette gebieden van Duitsland. Dit is een sterke aanwijzing van de wijze waarop de bezettingsmacht te werk ging, afgezien van de berichten over de verkiezingscampagnes waarbij de Socialistische Eenheidspartij alle voordelen had.

De methoden in Roemenië, Polen en Bulgarije verschillen daar niet van, doch zijn misschien zelfs een graadje erger dan in Duitsland.

Het is daarom geen wonder, dat de Britse en Noordamerikaanse regeringen, die een andere opvatting van verkiezingen hebben, zich zorgen maken over de aanstaande verkiezingen in de genoemde landen.

Zoals ons blad al eerder meldde stelde de Noordamerikaanse regering voor aan de Sovjet Unie om de verkiezingen welke morgen gehouden zullen worden in het bezette Bulgarije, te doen plaats vinden onder toezicht van een Geallieerde raad. Dit verzoek is krachtig door de Sovjets van de hand gewezen omdat dit een

het nieuws van vandaag

Een koor van verzet. Aldus beschrijven de telegrammen de oppositie van vele landen tegen het herhaald misbruik dat Rusland van het vetovoorrecht in de Veiligheidsraad maakt. Cuba, Argentinië, Australië en andere landen lieten om beurten hun afkeuring blijken, zodat Visjinsky, die de bespreking van dit onderwerp uit de agenda wilde schrappen, er tenslotte stil van werd. Alleen de Joegoslaven en de Okraieners, die natuurlijk naar de pijpen van Moskou moeten dansen, steunden hem. Doch de Verenigde Staten en Engeland en ook Frankrijk vonden, dat men de bespreking van zulk een belangrijke quaestie niet kan beletten. Het is natuurlijk een echt communistische methode om alle oppositie meteen het zwijgen op te leggen (zie de Geschiedenis in Wording), doch democratisch is het daarentegen als men elkeen de kans geeft om zijn mening te verkondigen.

Commentator Peter Orlov van Radio-Moskou rtacht de zaak nu op een andere koers te gooien: de kleine landen spreken niet uit eigen overtuiging, doch gehoorzamen slechts hun Noordamerikaanse en Engelse meesters. Vootts: op de Parijse conferentie zou reeds zijn gebleken, dat de Verenigde Staten en Groot-Britannië geen snars geven om de werkelijke belangen der kleine volken.

Vanzelfsprekend is een zekere invloed van deze twee grote mogendheden op de kleine landen niet te ontkennen, doch in het verleden is al gebleken, dat een land als Australië bijvoorbeeld zich niets laat voorschrijven door welke grote mogendheid ook. De volken van Zuid-Amerika zijn ook zeer vredelievend en wanneer zij menen, dat hun iets wordt opgedrongen, hebben zij in het verleden niet gearzeld om daartegen op te komen.

De Franse woordvoerders op de Algemene Vergadering der Verenigde Naties nemen een weifelende houding in ten aanzien van de veto-quaestie aangezien zij natuurlijk rekening moeten houden met de vele communisten in hun land. Bovendien verschijnen dezer dagen weer geheimzinnige „vuurballen" boven het Oosten van Frankrijk bij wijze van waarschuwing. Men zal zich herinneren hoe Zweden een tijdlang ook zulke „vuurballen" zag tot het een handelsverdrag met Rusland sloot tegen de zin der Verenigde Staten in!

Venezuela gaat morgen stemmen

Copei gaat zich meten met Accion Democratica

Het is eigenlijk wonderlijk, hoe bitter weinig wij afweten van het politieke leven van onze naburen. Nu zelfs op de vooravond van de verkiezingen voor de volksvertegenwoordiging is ons het beeld van het politieke leven aan de overkant nog niet goed duidelijk.

We weten dat na de regeringen van Gomez, die van Lopez Contreras kwam, die men die enkele jaren geleden met veel statie op Piscaderabaai werd begroet. We kenden Medina Angarita, die Prinses Juliana feestelijk ontving. De revolutie kwam met de „Junta Revolutionaria" onder Bethancourt en nu na een jaar is het de regering mogen gelukken verkiezingen uit te schrijven.

Het was op 20 September dat de inschrijvingen voor de kiezerslijsten gestopt werden. Grote advertenties spoorden de mensen aan hun burgerplicht te vervullen en naar men zegt zijn er een millioen kiezers.

Natuurlijk waren er reeds vroeger in Venezuela partijen doch gezien de aard van de regeringen — alleen het feit dat er geen verkiezingen waren bewijst het —, was er geen ontwikkeld politiek partijleven.

Nu heeft men er verschillende partijen, men heeft van regeringswege zeker om de lieve vrede vast moeten stellen welke kleuren de partijen zullen gebruiken in de reclame-campagne, zo heeft de een rood, de ander groen.

Men kent in Venezuela de partij „Accion Democratica" een partij, die den bekenden schrijver Rómulo Gallegas tot candidaat nummer één plaatste.

De socialistische tendenz van dezen schrijver is bekend. Deze partij leidde de vorige maand ook bij het Venezolaanse volk den bekenden Zuid-Amerikaan Haya de la Torre in, den man van Peru en stichter van het Aprisme, een beweging die we eens zagen geformuleerd als de beweging tot verbetering van het economische leven van de Indianen in Zuid-Amerika. Niet dat vroeger daar niets voorgedaan werd, doch deze man gaf er een stoot aan zodat het vraagstuk nu meer in het brandpunt van de belangstelling staan. De la Torre zou ook Moskou bezocht hebben, wat sommigen natuurlijk achterdochtig maakt, ofschoon hij in zijn rede te Caracas op 28 September in het Nuevo Circo gewoon sprak over het imperialisme en daarbij ook het communistisch imperialisme noemde.

Daar naast is er andere partij de zogenaamde „Copei", een actie die opwkam onder persoon van den bekenden advocaat Caldera. Veel reactie was er reeds losgeslagen toen de regering een tijd geleden met een decreet over het onderwijs No. 321 kwam waarin men de gelijkstelling tussen het openbaar en het particulier onderwijs benadeeld meende. De katholieken in Venezuela staan voor een moeilijke taak. Bij hen is ook geen staatspartij op katholieke grondslag die reeds tientallen van jaren een traditie heeft. Alles is nieuw. Sommige katholieken schijnen zich achter de Accion Democratica te scharen; naar we menen zou zelfs een priester in Valencia candidaat gesteld zijn voor deze partij, doch de meesten schijnen hun sympathie te geven aan de partij Copei, terwijl echter weer anderen voor die partij een strenger, optreden tegen de grootgrondbezitters hadden verwacht.

In ieder geval is de Copei een partij, die tegen het communisme en het totalitairisme gekant is en beoogt zij het rechtmatig verkregen bezit te beschermen. Dit maakt haar misschien minder aantrekkelijk voor de lagere volksklasse — die der bezitlozen — die men gemakkelijk tegen de bezitters kan ophitsen door mooie beloften. Haar kracht schijnt meer te liggen in de middenklasse.

Wat vertrouwen doet hebben in deze partij is, dat zij het gezin beschouwt als een der pijlers van de maatschappij en de sociale rechtvaardigheid nastreeft.

(Wordt vervolgt op pag. 3)

„vergaande inmenging in de inwendige aangelegenheden van Bulgarije" zou zijn. Er valt dus te vrezen, dat de verkiezingen van morgen in Bulgarije lang niet vrij en lang niet eerlijk zullen zijn.

De Engelse regering, die meer belang in Polen stelt, protesteerde al enkele malen over het optreden der communistisch gezinde regering in dat land tegen de oppositie-partijen — in het bizonder de grote Boerenpartij onder leiding van Stanislaus Mikolajczyk. Nu het nieuwe kiesstelsel schijnt te zijn vastgesteld, wordt dit in Londen ongetwijfeld met grote nauwgezetheid bestudeerd. Men weet, dat de Sovjets, indien zij er iets aan kunnen doen, de overwinning aan de communisten en hun meedravers zullen bezorgen en vandaar de scherpe critiek, die Clement Attlee, Premier tevens leider van de Britse Arbeiderspartij, zowel Winston Churchill van de Conservatieve Partij, deze week op de Sovjetmethoden hebben geleverd.

Terecht hekelde Attlee in het bizonder de methode der Sovjets en communisten over het algemeen, om alles wat niet-communistisch is als „fascistisch" of „reactionnair" te bestempelen. Als de communisten zichzelf democratisch noemen, dan heeft het woord „democratie" inderdaad een andere betekenis voor hen dan voor de regeringen der landen waar een zo groot mogelijke persoonlijke vrijheid heerst.

Attlee liet bovendien doorschemeren dat hij niet alleen het optreden der communisten laakte toen hij zeide: „Democratie is een woord dat steeds meer misbruikt wordt. Het wordt vaak [vetdruk Red. Amigoe] gebruikt door degenen die de democratische beginselen nooit begrepen of in uitvoering gebracht hebben".

Dit symptoom, door Attlee geconstateerd, openbaart zich waarlijk niet alleen in dat deel van Europa dat binnen de invloedssfeer der Sovjets ligt. Wij zien om ons heen hoe vaak de meest ondemocratische elementen steeds de mond vol hebben over democratie. Wij zien hoe dreigementen gericht worden aan het adres van degenen die het toevallig niet eens zijn met deze elementen. Men bedenke zich echter wel, dat, zo een verkiezing eenmaal gewonnen is, men de tegenpartij niet mag verdrukken. De democratie mag na de verkiezing niet overboord gegooid worden omdat ook dan het beter is dat de verkiezing niet gehouden ware. Democratie begint en eindigt niet bij een verkiezing — hoe vrij en eerlijk deze ook mag zijn geweest. Democratie wortelt in de harten der mensen en heeft de verdraagzaamheid tot uitgangspunt. Zonder deze verdraagzaamheid kan men niet democratisch zijn, hoe sterk, of hoe populair of hoe welsprekend men ook is. En daarom ware het te wensen dat de democratie minder beschouwd worde als een woord waarmede men zijn tegenstander hoopt dood te slaan, dan als een levend iets dat in practijk dient te worden gebracht.

Curaçao

NOG EEN BRIEF VOOR TIRSO SPROCKEL.

Curaçao's Tirso Sprockel, die tijdens de oorlog in Nederland ondergronds werk verrichtte en verschillende Geallieerde vliegers verborg en hielp ontsnappen, heeft thans een gecaligrafeerde brief ontvangen van... Generaal Dwight Eisenhower zelf. Hierin brengt Generaal Eisenhower dank voor de gewaardeerde hulp, welke de heer Sprockel aan de Geallieerde luchtmacht heeft verleend. Zoals wij al eerder meldden ontving de heer Sprockel reeds een dankbrief van de Britse Luchtmacht.

SCHEEPSBERICHTEN.

25 October.

[illegible] naar Houston; Evelyn naar Bonaire.

26 October.

Flevo van Puerto Cabezas; Edg. D. Williams van Aruba.

FEESTAVOND IN HET ZEEMANSHUIS.

Morgenavond van 20.30 tot 23.30 uur zullen de „Merry Music Makers" in het R. K. Zeemanshuis spelen, zodat er gelegenheid zal bestaan om te dansen.

KUNSTAVOND IN THEATER BRION.

Een schare van kunstliefhebbers woonde gisteravond in het Theater Brion het optreden bij van den Dominicaansen declamator Diego Henriquez Valdez.

Vóór zijn optreden werd het woord gevoerd door den Dominicaansen Consul Generaal Don Andres Julio Espinal, die naar bekend een uitmuntend redenaar is. Een orkestje bracht de „Gavotte" van F. J. Gossec ten gehore waarop Willy Oosterlen, aan de piano begeleid door Albert Palm, het „Ave Maria" van F. Schubert op de viool vertolkte.

Ook de Venezolaanse dichter Ramón Diaz Chirino trad op en declameerde „La Princesa" „Canto de la raza" en „Parrangron".

Diego Henriquez Valdes zelf was in vorm en vooral zijn laatste nummer „Sin Trabajo" (werkloos) deed menigeen in de zaal een traan plengen. Het was een avond van intens kunstgenot.

DE BOOT KWAM VAN BONAIRE.

Naar wij vernemen is het visserbootje, dat door de „Rafaela" werd gevonden, tijdens hoge zee afgespeeld van Bonaire en behoort het aan een armen visser. Achter in het bootje staat de naam gegrift: „San Bibiano".

Met de „Evelyn" zal het naar Bonaire worden teruggevoerd.

HOUT EXPERTS NAAR SURINAME.

Met het KLM-vliegtuig „Rotterdam" arriveerden hedenmorgen uit Nederland Lector J. W. Gonggrijp, oud-adviseur bij het Boswezen in Nederlands Oost-Indië en oud-houtvester, van Suriname, en Dr. D. Burger, Inspecteur van het Boswezen in Nederlands Oost-Indië.

De Heren Gonggrijp en Burger zijn met een regeringsopdracht op weg naar Suriname, teneinde den Gouverneur van Suriname te adviseren inzake de organisatie van het Boswezen. Naar Lector Gonggrijp, die 25 jaar geleden ook Curaçao bezocht, verklaarde, beoogt men een uitbreiding van de houtvoorziening zowel aan Europa als aan het gebiedsdeel Curaçao.

De Heren Gonggrijp en Burger zijn hedenmorgen per KLM naar Paramaribo doorgereisd, waar zij ongeveer 5 maanden zullen verblijven.

Missie Nieuws

LIGA EUCARISTICA.

De Liga Eucaristica in de parochie van Pietermaai viert morgen haar zilveren jubileum. Om 5 uur zal in de Rozenkranskerk de officiële opening van het feest plaatsvinden met een H. Mis, opgedragen door den Directeur van de Liga Pater Aloysius D. Frunt. O.P.

Om 9 uur is het Plechtig Hoogmis, welke zal worden opgedragen door Pastoor Clemens van der Looy O.P., geassisteerd door de Paters Patricius Folmering O. P. als diaken en Pater Aloysius D. Frunt O.P. als subdiaken. Des avonds om 19 uur is het Plechtig Lof. Tijdens het Lof zal Pater Philippus Offermans O. P. preken. Ook zal dan een aandenken aan het feest worden rondgedeeld.

GROOT KWARTIER.

Morgen, op het feest van Christus Koning, zal in de kerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier om 8.30 uur een Plechtige Hoogmis worden opgedragen, gezongen door het Nederlands mannenkoor. Tevens zal in de Nederlandse taal gepreekt worden.

Des avonds om 19 uur is het plechtig Lof met Rozenhoedje in het Nederlands. Ook dan zal het Nederlands mannenkoor weer zingen.

Mgr. P. I. Verriet O.P. tussen de ruines van zijn geboorteplaats

De Apostolisch Vicarius van Curaçao te Venray verwelkomd.

Uit Dagblad voor Noord-Limburg:

„Ik ben de pastoor van Overloon", zo stelde een der vele priesters zich te Venray voor aan Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P. I. Verriet van de Dominicanen, die Venrayenaar van geboorte is en thans titulair-bisschop van Eleutherna en Apostolisch Vicarius van Curaçao.

„Overloon", aldus de hoge kerkvorst, „dat ken ik van vroeger en in de fronttijd heb ik er veel over gehoord en gelezen. De kranten in Curaçao meldden ons destijds dat „de stad Overloon" en „de stad De Smakt" veroverd waren.

Wat heb ik in die tijd om jullie hier in Venray en omstreken zorg gehad. Heel mijn Vicariaat heeft voor jullie gebeden. Binnenkort kom ik hier overal eens kijken. Nu is het hier missiegebied waar geholpen moet worden."

Toen vertelde Mgr. Verriet ons dat het weerzien van zijn geboorteplaats hem vreugde maar ook droefheid bezorgd had. Hij miste de kerk en tal van gebouwen; hij vond een volk vol zorgen en noden.

In de laatste oorlogsmaanden ontving hij enige malen via Portugal een brief uit Noord-Limburg: nieuws over verdrukking, onderduiken, bombardementen, evacuatie, kommer en ellende. Toen is terstond op zijn verzoek heel katholiek Curaçao gaan bidden voor arm Nederland. Er werd een „Nationaal Hulpcomité" en een „Steunfonds Katholiek Nederland" opgericht. Voor millioenen aan geld, voedsel en levensmiddelen werd bijeengebracht, ook de arme lieden en de kinderen deden hieraan mee. De gaven zijn ter hand gesteld aan Kardinaal De Jong, die voor de verdeling in noodlijdend Nederland zorgde. „Nederland heeft de missie op Curaçao geholpen; wij hebben het ons tot een ereplicht gerekend nu Nederland te helpen."

„6 Januari 1932, de dag dat ik hier in Venray tot bisschop geconsacreerd werd, staat me nog levendig voor de geest: het was een geweldig feest hier, maar het regende pijpenstelen".

„Weet u nog", zeide de Hoogwaardige Heer Deken Berden, „wat de mensen hier toen zeiden: nu hebben we wij bisschoppen in ons midden en met zijn allen kunnen ze nog niet een regenbui tegenhouden".

De missie-bisschop heeft sedertdien in Curaçao moeizaam maar succesrijk gewerkt; ongeveer 80 pct. der bevolking is thans katholiek. Hij heeft er zijn veertigjarig priestersfeest en zijn koperen bisschopsfeest gevierd, respectievelijk in 1945 en 1944.

En nu is Mgr. Verriet voor een paar maanden in Nederland. Hij heeft Maastricht tot woonplaats gekozen, wijl daar zijn zuster, moeder Fulgentia, oud-algemeenoverste is van het klooster „Onder de Bogen". Zijne Hoogwaardige Excellentie zal van dit verblijf gebruik maken om een studiereis door Nederland te maken teneinde zich op de hoogte te stellen van de diverse katholieke acties. Verder staat voor een der eerstvolgende weken een bezoek aan geteisterd Noord-Limburg, in het bizonder aan Venray en omgeving, op het programma.

Na een bezoek aan Zijne Heiligheid den Paus zal Monseigneur in November as. — hij zal dan 66 jaar zijn — weer naar Curaçao terugkeren.

De ontvangst te Venray.

Tijdens het onderhoud met den Apostolisch Vicarius in de woning van den Hoogeerwaarden Heer Deken, had zich op het plein voor de deur een menigte verzameld: de schooljeugd, de jeugdverenigingen, het knapenkoor en vele Venrayenaren. De Harmonie kwam even later, want die had inderhaast nog instrumenten en partituren moeten gaan lenen.

Toen de krachtige vriendelijke bisschop in zijn witte toog in de deuropening verscheen, brak de feestvreugde los: bruidjes boden bloemen aan; het knapenkoor zong, de harmonie speelde; burgemeester Mr. Janssen sprak over Venray van voorheen en thans; Dr. Sala belichtte als voorzitter van de harmonie speciale toestanden in de gemeente. En tot slot sprak Mgr. Verriet de menigte toe. Met weemoed sprak hij over de verwoesting van Venray; hij spoorde allen aan tot activiteit opdat Venray spoedig weer op gebouwd zal zijn; „in een levendig geloof zult ge de kracht vinden de moeilijkheden te boven te komen; Curaçao helpt u met zijn gebed en offers."

Bonaire

VREEMDE VOGELS.

Met de windstilte zijn er vreemde vogels op het eiland gekomen. Een die lijkt op een chibichibi en door de bevolking chibichibi di costa wordt genoemd, en een zo groot als een papegaai, bruin van kleur, met gestreepte borst en twee lichte strepen over zijn kop en een korte ietwat gekromde snavel. Deze laatste vogel is zeer mak en schuwt de mensen niet.

REGEN!

Eindelijk viel er Vrijdag een flinke regenbui op Bonaire.

EEN WATERAUTO.

Er is een waterauto met de „Dido" op Bonaire aangekomen. De wagen rijdt reeds rond. Hij haalt water uit Poz Wanapa (2) en verkoopt het langs de huizen voor 5 ct. per blik. Een prachtige vooruitgang.

Sport

K.S.C.

Voetbal.

Hedenmiddag om 16 uur: Johan Maurits — San Fernando.

Zondagmorgen om 10 uur: Neptunus — De Ster.

Korfbal.

Zondagmorgen om 10 uur op Sta. Rosa: Yes — Velox.

Het tournooi van de jubilerende vereniging Jong Curaçao wordt tijdens het weekeinde in het Rifstadion voortgezet. Het programma is als volgt:

Hedenmiddag om 16 uur: Veendam — S.U.B.T. (A)

Hedenmiddag om 17 uur: Vitesse — C.S.C. (B)

Zondagmorgen om 10 uur: Jong Curaçao — winnaar A. (D)

Zondagmiddag om 16 uur: Winnaar B — Winnaar D.

Aruba krijgt te zien:

De tentoonstelling der hedendaagse Nederlandse Beeldende Kunstenaars

Ds. G. E. Alers schrijft ons:

Men begint op een tentoonstelling met alles tegelijk te zien en dus met niets te zien, tenminste niets afzonderlijk te zien.

Het is het omgekeerde van „om de bomen het bos niet zien".

Daarna ziet men ongeveer drie tegelijk, tot men al gauw een uit die drie alleen staat te bekijken. Dit zien kan dan vanzelf overgaan in teleurstellend, verwonderd, bewonderend, geestdriftig zien. Er is ook zien, dat almeer een contemplatie wordt, een ontroerd stil worden. Van teleurstelling is op deze tentoonstelling geen sprake de overige gewaarwordingen zijn mogelijk. Dat is niet alleen van den schilder afhankelijk, maar ook van de vraag inhoever zijn kleurmuziek bij ons een klankbodem vindt. Je staat te kijken naar een stuk linnen, waarover een penseel verf heeft gestreken of een paletmes deze erop gedrukt heeft. En het wonder is altijd weer, dat daaruit licht en wolken, water, land of bloemen groeien. Het is het scheppend vermogen, dat God den mens verleende: uit een kleurenchaos komt de kosmos, een geïnspireerd en evenwichtig geheel te voorschijn. Als het schilderstuk goed is, lééft het, het begint te praten en zijn innerlijk leven aan je mede te delen. Die levensvonk, dat innerlijk vuur mag niet ontbreken. Het kan technisch nóg zo knap gedaan zijn, maar zonder dat zekere „iets" is ook een Stilleven wel stil, maar dood. Het is tot alles in staat, wanneer het leeft tot zingen in majeur of mineur, fantaseren of abstraheren, tot lokken en dreigen. Het openbaart en verbergt zich, is spanning en ontspanning, tot rust gekomen onrust. Dit leven is in de schilderijen van deze tentoonstelling waar te nemen, bij een meer dan bij het ander, maar zelden ontbreekt het.

Schilderijen zijn als parabels (gelijkenissen). Hoe minder zij verhalen en hoe meer zij parabels zijn, des te boeiender zijn zij, want zij zijn het verhaal met diepere betekenis. Parabels zijn transparant geworden verhalen, die gaan uit boven nuchtere mededeling van feiten. Dat nu, wat daarin verborgen ligt, is wat je aantrekt en vasthoudt. Het is dat ondefinieerbare achter kleuren en lijnen, achter compositie en coloriet, dat wacht totdat ziel en ziel elkander ontmoeten. Het doek wordt transparant door den mens, die er doorheen straalt.

Hetgeen waarop het aankómt is niet dat ge begrijpt, maar dat ge u zelf gegrepen gevoelt. Hoe meer een schilderwerk aan uw eigen fantasie overlaat, des te beter is het. Zoals op het gebied van de letterkunde: „Niet zo hatelijk", zegt Gerard Walschap, de Vlaamse leterkundige, „als een schrijver, die alles wil schrijven en voluit". Als de ziel van een kunstenaar en beschouwer gelijk gestemd zijn, wordt het zien een verrukking, een feest!

Verschillende doeken van deze tentoonstelling hebben in zich de mogelijkheid u deze verrukking te doen ondergaan. Een kunstwerk kan juist door beperking zoveel te zeggen hebben, door zijn soberheid, beheerstheid. Het kan troosten, bemoedigen, stil maken. Hier nadert Kunst aan Religie. Zij benadert haar, maar meer ook niet.

Er is toch een blijvend onderscheid tussen een brillante foto en een goed schilderij. De schilder immers begint daar, waar de fotograaf eindigt. Een foto kan wel kunstzinnigheid verraden, maar nooit een kunstwerk worden.

En ik laat mijn ogen rusten op elk schilderij afzonderlijk in deze zaal van de Sociedad Bolivariana, zo wijd en vol rust, en als ik dan met overgave een mooi doek bekijk, dan kijkt het mij aan en spreekt mij aan.

Ik ga over tot een volgend schilderij, maar lees even in de catalogus. Daarin staat achter de namen der verschillende kunstenaars waar en hoe zij opgeleid zijn tot het „vak", hoe zij op beroemde tentoonstellingen geëxposeerd hebben, hoe enkelen hunner een eigen weg zich gebaand hebben, de autodidacten. Wat doet het er toe hoe zij er gekomen zijn, het komt er op aan dát zij er gekomen zijn. Zij zijn alle hedendaagse beeldende kunstenaars. Maar de jongere generatie van schilders is niet vertegenwoordigd. Dit is een beetje jammer te noemen, maar aan de andere kant is er nu een saamhorigheid, die anders onmogelijk zou zijn.

Bijna alle stukken hebben de herinnering aan de tijd van het impressionisme en zijn niet meer wat wij noemen modern. Zij zijn als kinderen uit hetzelfde gezin afkomstig met behoud van eigen karakter en eigen taal.

Er is één doek, dat sterk aan Vincent van Gogh doet denken Bosweg in de herfst door W. van Eyk) in voorstelling en werkwijze: Het slingerende pad, de bomen met hun in-arabesk-zwaaiende-kruinen.

Er zijn prachtige bloemstukken, bv. dat van Giltay, links van de dromerige liggende jonge vrouw, een gamma van heerlijke kleuren en fijne nuanceringen. Dan doet het er helemaal niet toe of je totaal in het onzekere gelaten wordt omtrent wat die conglomeratie van kleurvlakken voorstelt links onderaan. Is het een deel van het kleed, of iets dat er op ligt? Ik heb pleizier ervan, dat ik het niet weet. Het gaat niet om begrijpen, maar van belang is, dat je de verrukking ondergaat van zo'n stukje musicale mozaïek......

Maar ik moet het hierbij laten. Nog eenmaal eer ik wegga kijk ik om. Natuurlijk is er nu weer „het bosch", maar ik kan toch beter dan in het begin „de boomen" zien. En ik denk: dit is toch wel iets anders dan een voetbalwedstrijd. Sport is geen kunst en kunst is geen sport.

Maar ik ben dankbaar, dat er behalve sportmannen, wier komst wijd en zijd geadverteerd wordt en naar wier spel de duizenden komen kijken, hier in alle stilte enkele beeldende kunstenaars zijn gekomen, die de wanden van deze grote zaal versierd hebben met licht en kleur, met Hollands glorie. Want Hollands glorie is zijn schilderkunst.

Deze kunst zoekt niet de massa, maar de enkeling, de afzonderlijke mens. Vele, zelfs zeer vele van die enkelingen zullen nooit tot een „massa" worden. De massa applaudiseert, maar als de nachtegaal gezongen heeft, zwijgen de bomen en zij luisteren nóg als de zang heeft opgehouden.

Wie deze schilderijen heeft gezien zal ze het meest eren als hij heengaat met de kleur en glans ervan nog in zijn ogen.

„HOLLY CROSS CHURCH".

Te Sint Nicolaas wordt de op 31 Augustus 1946 geopende „Holy Cross Church" het Anglicaanse centrum van de Kerk van Engeland op onze Benedenwinden.

Zoals men weet telt Saba al twee Anglicaanse kerken (Rev. Francis Jenson). Op Aruba wonen naan schatting een 1000 — 1500 Anglicanen, vertelde de Anglicaanse geestelijke James Whitehead ons. De Eerwaarde heer Whitehead is in November vorig jaar hier gekomen om de grondslagen voor de nieuwe gemeente te leggen. De eigen geestelijke, Rev. Graham Jakeuran, vertoeft op dit ogenblik al op Curaçao.

Men moet zich nog behelpen met een houten gebouw, doch het is de bedoeling te zijner tijd een eigen kerkgebouw in Sint Nicolaas op te trekken. In Curaçao, waar ongeveer een 1000 Anglicanen wonen, kerkt men in de Fortkerk, waar morgen Rev. Whitehead zal voorgaan.

(Vervolg van pag. 1)

Het zal ons niet verwonderen als zij met de Accion Democratica als een den sterksten uit de bus zal komen. Vanzelfsprekend heeft men in Venezuela nog een liberale groep, evenals uiterst linkse en rechtse partijen. Met de verkiezingen van morgen voor de Constituante zal het Venezolaanse volk in grote lagen voor het eerst de gelegenheid krijgen zich uit te spreken. Laten wij hopen, dat het dit zonder belemmeringen en naar eerlijke overtuiging zal doen.

ONS KONINKRIJK

DE KONINGIN IN BELGIË.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina is Donderdag per biezondere trein naar België vertrokken, waar Zij drie dagen zal blijven (Utrecht, Aneta).

REGENT KAREL ONTVANGT DE KONINGIN.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina zal gedurende Haar bezoek aan België de gaste zijn van den Prins Regent Karel, die Haar aan de Noordstatie verwelkomde.

De Koningin kwam per biezondere trein uit Utrecht. Zij heeft Nederlandse onderscheidingen uitgereikt aan een aantal vooraanstaande Belgen, die belangrijke diensten hebben bewezen aan Nederland gedurende en na de oorlog.

Hoewel het geen officieel bezoek is, heeft de voorzitter van de Belgische Senaat zijn wens te kennen gegeven openlijk te getuigen van de eerbied en de sympathie, die de Senaat koestert voor het Huis van Oranje Nassau. Ook de Kamer van Afgevaardigden heeft eerbied betuigd aan de Koningin (Brussel, Aneta, 25.10).

PRINS BERNHARD IN ABERDEEN.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard is Donderdag te Aberdeen aangekomen om deel te nemen aan de jachtpartij in het Schotse veenland (Aberdeen, Aneta).

WILLEN LENING SCHORSEN.

Minister Lieftinck en Beel hebben de Koningin voongesteld de 10.000.000 gulden — gemeente lening van Rotterdam — met de Rijkspostspaarbank gesloten en goedgekeurd door de Provinciale Staten van Zuid-Holland te schorsen. De leniging was uitgeschreven à 3½%, terwijl het Ministerie van Financiën ten hoogste 3% rente bij leningen van Openbare Leningen toelaat (Amsterdam, Aneta, 25.10).

BEURSBERICHTEN.

Er was weinig handel op de effectenbeurs. Koninklijke Shell steeg 6½ punt. Nederlandse Ford daalde 10 punten. Philips is gedurende deze week met 27 punten gedaald. Calve Delft daalde 10½ punt en bereikte het laagste punt van dit jaar, 138. Ook de Hollandse Bank Unie daalde. Staatsobligaties bleven gehandhaafd (Amsterdam, Aneta).

INVRIJHEIDSSTELLINGEN.

Door het Directoraat-Generaal van Politieke Jurisdictie is medegedeeld, dat het aantal politieke gevangenen in de interneringskampen van 59.093 gedaald is tot 39.044, tussen 1 Juli en 15 October.

Er zullen nog verdere invrijheidsstellingen plaats hebben in de komende weken naar aanleiding van de door den Minister van Justitie in het vooruitzicht gestelde drastische maatregelen. Op 15 November dient de limiet bereikt te zijn, die oorspronkelijk gesteld was op 1 October (Den Haag, Aneta, 25.10).

DESERTEUR GEVONNIST.

Jan van der Grijp, onderofficier in het Nederlandse Leger, 7 December Divisie, is oneervol ontslagen en door de Krijgsraad tot drie jaar gevangenis veroordeeld onder beschuldiging van desertie en een poging om te ontsnappen aan overzeese dienst.

Het communistische Kamerlid, Benno J. Stokvis, die de verdediging leidde, protesteerde tegen de eis voor de maximumstraf van 7½ jaar onder voorwensel, dat Van der Grijp het recht had dienst te weigeren op grond van artikel 192 van de Grondwet, waarbij bepaald is, dat geen soldaat overzee kan worden gezonden dan met zijn toestemming (Den Haag, Aneta, 25.10).

BOELSTRA KRIJGT DRIE JAAR.

De politiecommissaris van Rotterdam gedurende de bezetting, J. J. Boelstra, is door de biezondere rechtbank veroordeeld tot drie jaar gevangenisstraf wegens samenwerking met den vijand.

Hij is beroofd van het kiesrecht en kan geen militaire of politiediensten meer vervullen. Het Hof heeft wel rekening gehouden met de hulp, die hij geboden heeft aan ondergrondse werkers en politieke gevangenen (Rotterdam, Aneta).

SCHEEPVAARTRAAD BIJEEN.

De tweede zitting van de „United Maritime Consultative Council" heeft Donderdag een eerste vergadering gehouden en heeft Vice-Admiraal Smith van de Noordamerikaanse Marine benoemd tot voorzitter. De Nederlandse afvaardiging wordt geleid door den heer J. Ooyevaar, directeur-generaal van Scheepvaart (Washington, Aneta, 25.10).

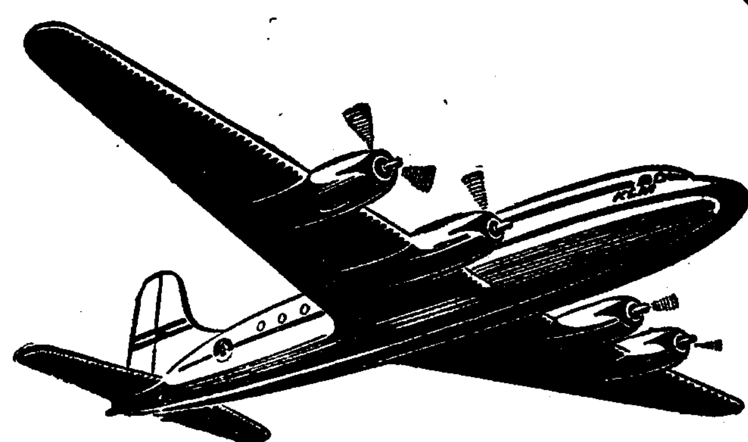
NEDERLANDERS IN DE COMMISSIES.

Verschillende leden van de Nederlandse afvaardiging ter conferentie van de Verenigde Naties zijn benoemd in diverse commissies:

Politieke Veiligheid: Van Rooyen, Baud, Beelaerts van Blokland en Witteveen. Economische Financiële Commissie: Steenberghe; als adviseur zijn hem toegewezen Ir. L. Peters, Van Stolk, Everts, Philipsen en Burgers. Sociale Culturele Commissie: E.H Beaufort, Sassen, Beucker, Andreae, Van der Molen en Witteveen. Voogdijschapscommissie: Blom, Baud, Boerhanoedin, Administratieve en Budgetaire Commissie: Burger, Van Karnebeek, Koper, Witteveen. Rechtscommissie: Burger, Beucker-Andreae, Blom, Van der Molen en Beelaerts van Blokland (New York, Aneta, 25.10).

UNILEVER GAAT UITKERINGEN DOEN.

In financiële kringen doen geruchten de ronde, dat de Unilever de eerste dividend uitkeringen sedert 1939 tegen eind October zal doen. Voorstellen tot deze uitkering werden gedaan op de aandeelhoudersvergadering van 29 Mei (Amsterdam, Aneta, 25.10).

Indonesië.

EIGEN MUNT.

Op 10 November zal de Repubiek eigen munt uitgeven. Men verwacht, dat de bekendmaking hiervan Vrijdag over Radio-Djokjakarta zal plaats hebben (Batavia, Aneta).

NOG 2000 MAN IN INDIË.

Het Nederlandse ms. „Ruys" is Donderdag Tandjoengpriok binnengelopen met meer dan 2000 man van de 7 December Divisie (Batavia, Aneta).

AGENDA WORDT SAMENGESTELD.

De leden van de Commissie-Generaal hebben voor de tweede maal besprekingen gevoerd met Republikeinse autoriteiten. Ditmaal is alleen gehandeld over de samenstelling van de agenda. Begin van de volgende week zal een nieuwe vergadering worden gehouden (Batavia, Aneta).

VRIJWILLIGERS NAAR SUMATRA.

Het hoofdkwartier van het Nederlandse Leger in Nederlands-Indië is van plan om alle Nederlandse vrijwilligers die zich na de Duitse capitulatie opgaven voor dienst in Indië en die nu in Bali en sommige delen van Java gelegerd zijn, naar Sumatra te zenden.

Dit plan zal uitgevoerd worden nadat de gehele 7 December Divisie de oorlogsvrijwilligers vervangen heeft (Den Haag, Aneta).

RATOELINGGI NAAR JAVA.

Het blad „Merdeka" deelde mede, dat Ratoelinggi, de vroegere Republikeinse gouverneur van Celebes, die met zijn gezin op 17 Juni verbannen werd naar Seroei (Noordkust Nederlands Nieuw Guinea) Woensdag zal worden vrijgelaten en naar Java komt om een ambt bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken op zich te nemen (Batavia, Aneta).

BEVEL OVERGEDRAGEN.

Donderdag hebben de Brits Indische troepen het bevel over Buitenzorg aan de Nederlandse Brigade overgedragen (Batavia, Aneta).

NIEUWS van OVERAL

SURINAAMSE FLAMINGO'S NAAR TRINIDAD?

The „Sunday Guardian" meldt, dat de heer John Cater, de wd. Bosopziener op Trinidad, een brief heeft beantwoord waarin gevraagd werd om flamingo's uit Suriname te importeren.

In zijn antwoord zeide hij, dat ten minste duizend vogels nodig zullen zijn om het op Trinidad geleden verlies goed te maken.

Dit verlies is veroorzaakt doordát de vogels gestoord werden in de paartijd.

Hij zeide verder, dat het niet nodig is een schietverbod uit te vaardigen, indien de verliezen worden goed gemaakt.

De heer Cater is van mening, dat de import kosten hoog zullen zijn en het is niet zeker dat het Gouvernement hulp zal bieden.

DE DUURSTE WESTINDISCHE STAD.

Volgens de „Sunday Guardian" van Trinidad wordt Kingston, de hoofdstad van Jamaica, geleidelijk aan de duurste stad in West-Indië.

De levensstandaard blijft er stijgende, daarbij heeft men te kampen met een groeiend gebrek aan huizen.

Bovendien hoeft men niet voldoende bouwmateriaal, in het biezonder cement, hetgeen het bouwen van nieuwe woningen zeer bemoeilijkt.

De werkloosheid op het eiland is nog altijd één van de grote problemen, die opgelost moeten worden.

VERKOOP VAN FABRIEKEN DER I.G. FARBENINDUSTRIE

Van de fabrieken der IG-Farbenindustrie zullen 30 à 35, die over de verschillende Duitse bezettingszones verspreid liggen, publiek worden verkocht. Het betreft hier bedrijven, die voor vredesdoeleinden bestemde chemische producten zelfstandig kunnen vervaardigen, zonder dat dit nadeel oplevert voor de technische productie.

Door deze maatregel, die met goedkeurig van de Toezichtraad van de vier bezettende mogendheden voor de IG-Farbenindustrie werd afgekondigd, zullen bedoelde fabrieken als herstelbetaling gebruikt kunnen worden.

De leiding der bedrijvenzal ge dcentraliseerd, bezittingen in de afzonderlijke bedrijfseenheden verdeeld en kartelbelangen en kartelovereenkomsten beëindigd worden, terwijl onderzoekingswerk voor oorlogsdoeleinden geheel verboden is. Op de eerste verkooplijst worden slechts die fabrieken genoemd, waarop noch de bepalingen van octrooi- en merkenrecht, noch de reeds eerder genomen beslissingen betreffende de definitieve verdeling van het hoofdbezit der IG-Farbenindustrie van toepassing zijn. Particulier bezit van aandelen in bedoelde bedrijven zal sterk beperkt worden, dit geldt speciaal voor het bezit van aandelen door voormalige werknemers der IG-Farben.

Anton van Duinkerken recenseert:

Aafjes' „Een voetreis naar Rome"

Een vers, dat tenminste de goedheid van het leven erkent

Over het veel omstreden, door den een uitbundig geprezen, door den ander tot de grond verlaagde (terwijl uiteraard zoals veelal bij beoordelingen in beider mening waarheid schuilt) dichtwerk van Bertus Aafjes, schrijft Anton van Duinkerken in De Tijd:

De reactie van Pater Creyghton.

Er staat in de „Voetreis naar Rome" van Bertus Aafjes, reeds tamelijk aan het begin, een merkwaardige regel, die de stemming van het geheel in weinig woorden samenvat. Deze regel luidt: „Vrouwen, wijn, rozen, averij". Voor den jongen dichter is dit de essentie van hetgeen hij „de wereld" noemt, in tegenstelling tot de Latijnse school, waar zijn held diens opvoeding ontving. Er zit in die regel een onmiskenbare vreugde om het wereldse leven en een even onmiskenbaar, weemoedig besef van de ontgoocheling, die dit leven aan elk mens voorbehoudt.

Beide gevoelens, vreugde en melancholie, stromen door elkander in het opmerkelijke verhaal van den katholiek opgevoeden jongen man, die kort na zijn humaniora, uit vroomheid besluit, te voet te pelgrimeren naar het graf van Sint Petrus en Paulus te Rome. Biezonder gevoelig voor het frisse leven van het waargenomen landschap, verliest hij zich allengs in bedwelmende indrukken. Hij voelt zich belaagd in het edelste, dat hij heeft. Naarmate hij Zuidelijker afdaalt, wordt de bekoring der natuur verlokkender. Er komt voor hem iets heel gewichtigs op het spel te staan, namelijk datgene, waardoor tot dusver al zijn gewaarwordingen van het uitwendige leven werden verpuurd tot loutere zielsjubilacie.

Een rein hart is een bron van
reinheid:
Het verlicht als een gulle maan
Heel de wonderbaarlijke fijnheid
Van de ziel in dit aards
bestaan...

Hymne aan de reinheid.

Een hymne aan de reinheid des harten, zo zuiver als er zelden een geschreven werd in zulke onzwaarwichtige, diepdoorvoelde woorden, klinkt uit de keel van den reiziger op het ogenblik, dat hij de Italiaanse grens overschrijdt. Doch in die hymne trilt een angst, dat hij zijn ongereptheid niet zal kunnen bewaren. Het landschap, dat hij waarneemt, is voor zijn ogen te nieuw, de warmte der kleuren is te verlokkend, de weelde van het leven te vervoerend. Wanneer hij, eenzaam zwerveling, bij avond onderdak vindt in een boerderij, waar men hem gul onthaalt en waar de huismoeder hem liefdevol uitnodigt tot ruimer gebruik van het voorgezette, betrapt hij zichzelf erop, dat hij het verhaal van zijn pelgrimage weliswaar ten gehore der gehele familie vertelt, doch dat hij zich in werkelijkheid slechts richt tot de aandacht der dochter Elena, in wier hart hij het verlangen opwekt naar liefde en naar avontuur. Bij zijn vertrek, de volgende ochtend, draagt Elena hem een brood toe. Het woordenloze afscheid wordt bezegeld door gewuif en kushand uit de reeds ontstane verte.

Ach, als wij het geluk betrappen
Op zijn bestaan, is het reeds heen.

Eerste onbestemde dromen.

Ziet hij daarna het beeld van Psyche en Amor door Canova, dan wekt dit museumstuk in het gemoed van onzen jeugdigen reiziger de eerste, nog onbestemde dromen van liefdegenot. Het zijn schuchtere dromen, die de kuisheid van het hart weliswaar belagen, maar niet kunnen schenden:

Want in de morgenlijke dreven,
Wanneer wij nog onschuldig zijn,
Bloesemt liefde op in ons leven
Als een bloeiende tak jasmijn,
In den gouden schrijn onzer
dromen
Stijgt het eerste schuchtere naakt
Langs de treden op, zo volkomen,
Dat onze drift er aan verzaakt.

De reiziger trekt verder naar het Zuiden. Hij doet Florence aan en bekijkt het met het welbehagen van den tourist, zonder zich nog op het eigenlijke reisdoel te bezinnen. Of juister gezegd: dit reisdoel veranderde ongemerkt van aard. Wat hij aan de Apostelen had willen vragen omtrent de verdere bestemming van zijn leven, dringt zich reeds aan hem op uit de lokroep der Italiaanse natuur. Het vervoert hem tot zelf-erkenning als zinnelijk mens, die bij de weelde der zinnen zal moeten zoeken naar zijn geluk. Logerend in een hotel, vindt hij op het onverwachte de werkelijkheid aan zich geopenbaard van hetgeen reeds zijn aanvankelijk zo kuise dromen besloop. Hij geeft zich over aan de zinnelijke roes zonder zich te bekommeren om verantwoordelijkheid of averij.

Maar dit neemt niet weg, dat hij zich bewust blijft, de averij te hebben geleden, die naar zijn vaste weten evenzeer deel uitmaakt van het bestel der wereld als haar vergankelijke heerlijkheden, vrouwen, wijn, rozen:

De monnik in mij was gestorven;
Eros geboren. Maar ik had
Nog altijd geen inzicht verworven
In het te bewandelen pad.

Rome zou hem moeten wijzen, welke levensweg hij te bewandelen heeft. Dit was de bedoeling van de reis en het incident in het hotel, een betreurenswaardig incident, schijnt die bedoeling voor goed te hebben verstoord.

Hemeldromer — aardling.

Van hemeldromer is de jonge reiziger een aardling geworden, deelhebbend aan de genietingen der aarde deelhebbend aan de averij der wereldlingen. Waar zal hij zich reinigen van dit deelgenootschap?

Is de ongereptheid ooit terug te kopen? Bestaat er niet een ongereptheid, die het zinnelijke leven omvangt? In het atrium van de Vestaalse Maagden, bewaaksters van het heilig vuur der liefdetrouw, verschijnen hem als in een droom de oude heidense gestalten, die hem de bestendiging zijner prille vervoering schijnen toe te zeggen in heidense orakeltaal. De juiste betekenis dier orakeltaal zal het verdere leven hem moeten leren verstaan.

„Ik wil — " zo roept hij uit:
Ik wil zoo diep in het lichaam
geloven,
Tot waar zijn dromen ongeschonden zijn...

Kan slechts heidense wellust deze suggestie geven? Zou ze ook niet gevonden kunnen worden bij de ware liefdetrouw in het huwelijk? Novus nascitur ordo. „Gulden eeuwen van aardsheid breken aan" juicht de pelgrim, die zijn oorspronkelijk doel verloren schijnt te hebben, vervoerd door de weelde, die hem uitdaagt. Ook hij wordt uitdagend. Hij zweert, dat hij het geluk der zinnen niet meer zal loslaten.

Hier eindigt het verhaal zijner pelgrimsvaart, onvoltooid. Wij hebben af te wachten. Het minste, dat men aan dichter schenken kan, is een beetje geduld.

Gevaar voor oppervlakkigheid.

Vorige bundels van Aafjes besprekend maakte ik het bezwaar, dat hij zich al te zeer een dichter en een minnaar voelt en voor andere zaken des gemoeds ternauwernood onze belangstelling vraagt, met het risico, dat zijn luchthartigheid in knappe oppervlakkigheid verstarren zou. Bovendien wees ik toen in ditzelfde dagblad op het gevaar, dat voor de dichtkunst altijd gelegen is in een al te luchthartige behandeling van erotische motieven. Met de „Voetreis naar Rome" heeft Aafjes deze oude bezwaren niet geheel ontzenuwd. Men zou meer diepte wensen in zijn gracieus gedicht, dat immers deze maal een waarlijk diepzinnig vraagstuk betreffende verlies en wedervinden van de ongereptheid des harten tot onderwerp heeft. Door dit gemis van diepte categoriseert het zich te zeer als een romantische arabeske, speels, vindingrijk en boeiend, doch in wezen nog niet aangrijpend genoeg. De passage, die ons verplaatst naar het hotel, maakt voorbehoud begrijpelijk. Men kan zulk een passage niet aan jonge mensen voorleggen.

Doch dat het dichtwerk in niemands handen zou thuis horen, is een mening, die ik niet deel. Wie er het edele en goede liever in zoekt dan het gevaarlijke en troebele, vindt volop schoonheid. Temidden der mistroostige of cynische verzen van vele moderne dichters, is de „Voetreis" zelfs een zedelijke verademing. Dit gedicht erkent ten minste de goedheid van het leven. In zijn structuur, die onvoltooid bleef, mist het echter helaas consequentie. Dit is een ernstige fout, weze het een beminnelijke. Men proeft er, regel na regel, de jeugd van den maker uit. Op oudere leeftijd zop Aafjes hetzelfde probleem constructiever hebben behandeld. Doch dat hij een dichter van grote begaafdheid is, heeft hij met dit werk afdoend bewezen. Hoewel men lang discussiëren kan over vraag, wat hij precies bedoelt met „een kuischheid, die van deze aarde is", bestaat er geen aanleiding om zijn dichtwerk in strijd te achten met de katholieke geloofsleer. Sylvius Aeneas, die later Paus Pius II werd schreef soortgelijke erotica, die men niet behoeft te bewonderen om toch te beseffen, dat natuurlijke begaafdheid een mens vervoeren kan tot al te uitbundige levensaanvaarding. Als hij maar weet, dat averij bij het programma in begrepen is, behoeft hij de werkelijkheid van het leven niet angstvallig tegemoet te treden. Liefde tot het leven verzekert doorgaans het stevigste Godsvertrouwen.

Pater Creyghtons reactie.

De lezers, die zich afvragen, hoe Pater Creyghton mijn oordeel over zijn critiek op Aafjes ontving, kunnen hun nieuwsgierigheid bevredigd krijgen in het weekblad „De Linie" van 11 October, waar zij onder de titel „Verweer tegen Anton van Duinkerken" een aantal opmerkingen zullen aantreffen. Het zal hun duidelijk worden, dat de eerwaarde schrijver zich terugtrekt op tal van détails, die stuk voor stuk geschikt zijn, om uitvoerig twistgeschrijf uit te lokken. Zulk twistgeschrijf lijkt mij nuteloos, zolang de hoofdzaak onvermeld wordt.

Natuurlijk kan Pater Creyghton deze kleinigheden betreffende de juiste formulering omkleden met veel grote woorden, zoals „apere tonwaarheid", „flagrante tegenspraak", „nadrukkelijk opvorderen", „eisen" en „onzinnig". Maar wanneer hij b.v. schrijft: „Hier voert de dichter zichzelf ten tonele, als held, in een onmiskenbaar zondige scène", dan moet hij later niet komen beweren, dat hij den dichter niet met den held vereenzelvigde.

Wanneer hij in dit duidelijke verband - van - vereenzelviging over voorbehoedmiddelen spreekt dan moet hij naderhand niet zeggen, hierover te hebben gesproken met een onmiskenbaar algemene strekking. Wanneer hij twee losse vragen formuleert, aldus uit elkaar halende, wat in wezen een eenheid vormt, dan moet hij achteraf niet komen aandragen met de bewering, dat dit niet verwarrend zou zijn. Wanneer hij duidelijk gezegd heeft, dat de letterkundigen zichzelf isoleren, dan is het weinig overtuigend, als hij een tijd later deze letterkundigen zeer subtiel onderscheidt in de dichters en de critici, terwijl hij voldoende nauwkeurig weet, dat dit in de katholieke publiciteit precies dezelfde personen zijn. Wanneer hij er aan herinnerd wordt, dat op verschiedene seminaria een tijd lang alle gedichten van jongere katholieke schrijvers volstrekt verboden waren, zelfs op straffe van ontslag, dan moet hij niet het voorwendsel zoeken, dat misschien een enkel van die gedichten toch wel in een bloemlezing stond.

Op grond van zulke détails beweret Pater Creyghton, dat ik beter kan schrijven dan lezen. In gemoede, geloof hij werkelijk, dat het gros zijner intekenaren meer bedreven is in de kunst van lezen dan ik? Indien hij inderdaad gelooft, dat ik zijn artikel verkeerd gelezen heb, laat hem dan aannemen, dat hij minder ervaren lezers zeker aanleiding tot schadelijk misverstand heeft gegeven.

Zijn retireren op kleinigheden ontzenuwt mijn bezwaren niet. Het is gelijkhebberij. Ik herhaal, dat in mijn oordeel, waarnaar uitdrukkelijk gevraagd was, niet uitspraak uit zucht tot discussie, maar uit verlangen naar klaarheid. Aan den lezer, die met mijn artikel voor ogen het verweer in „De Linie" overweegt, laat ik gaarne over, de vraag te beantwoorden, wie van ons beiden klaarblijkelijk de zuiverste bedoelingen had Pater Creyghton of ik. Hiermede heb ik in deze zaak mijn laatste woord gezegd.

Golf van Misdaden in Britse Zone.

In de Britse zone van Duitsland woedt op het ogenblik een steeds toenemende golf van misdaden. Er wordt ontzaglijk veel gestolen, vooral levensmiddelen, waarvan de prijzen in de zwarte handel enorm zijn gestegen. Vrijwel elke nacht komen bovendien bij de autoriteiten aangiften van gewelddaden binnen.

Deze rooftochten worden, aldus verneemt de „Evening Standard" uit Hamburg, ondernomen door benden, die beschikken over gestolen motorvoertuigen, bewapend zijn met gewerenen revolvers en zelfs machinegeweren. Uit de statistieken blijkt, hoe de misdaad steeds toeneemt. In October van verleden jaar werden 69.000 misdaden gemeld; dat aantal is nu reeds opgelopen tot 100.000 per maand en het stijgt nog steeds. Zo worden alleen al 14.000 gevallen van roof uit spoorwagons gemeld.

Het enige lichtpunt is, dat het aantal misdadigers, dat wordt gearresteerd, toeneemt. Verleden jaar werd op zeven misdaden slechts één daden gegrepen. Thans loopt ongeveer de helft tegen de lamp. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van het goede werk van de Britse politie, die thans de Duitse politie reorganiseert.

Met het meeste succes wordt wel opgetreden tegen de benden, die aanslagen op mensen plegen. De meeste leden van deze benden behoren tot de zgn. „displaced persons" (verplaatste personen). De misdaden waren het ergst in het begin van de bezetting toen de Duitse politie geen wapens mocht dragen. Dat is nu evenwel weer geoorloofd en het aantal gewelddaden is mede daardoor met ongeveer de helft afgenomen.

In een kamp van ontheemden vond de politie onlangs 3 gestolen personenauto's, een vrachtwagen, drie motorfietsen, twaalf revolvers, een paar geweren, een mitrailleur, 12.000 sigaretten, 150 pond koffie en een bedrag geld van een kwart millioen mark.

Door de vele arrestaties zijn de gevangenissen in de Britse zone overvol; de militaire en de burgerlijke rechters kunnen het werk niet af, zodat thans 30.000 arrestanten op hun berechting wachten.

CARIBBEAN COMMISSION

Applications for Appointment to the Staff of the Central Secretariat of the Commission to be established in Trinidad.

1. Applications are invited from suitable persons from the Caribbean area to fill the following posts on the staff of the Secretary - General of the Commission.

(a) **TWO RESEARCH SECRETARIES.**

Applicants for these post must have university degrees or be otherwise qualified to undertake research in economic, agricultural, industrial, social and technical subjects of importance to the Caribbean. They will be required to compile and edit research publications and collate research material.
Salary: $ 3,600 x 120 - $ 3,840 x 240 - 320.

(b) **Administrative assistant to the Secretary General**

Applicants for this post must have experience in accounting, office and personnel administration, and be capable of undertaking office organization, accommodation and transportation duties.
Salary: $ 3,000 x $ 120 - $ 4,200.

(c) **Librarian**

Applicants for this post must have library and research qualifications and be qualified to establish and supervise a Reference Library.
Salary: $ 3,000 x 120 - $ 4,200.

(d) **Two translators**
Applicants must be able to make faultless translations between English, French and | or Dutch of technical and other documents.
Salary: $ 3,000 x 120 - $ 4,200.

(e) **Secretary**

Applicants for this post must be able to take dictation and transcribe notes accurately and rapidly, organize and handle general office routine and act as a confidential secretary.
Salary: $ 1,800 x $ 120 - $ 2,400.

(f) **Five Stenographer - Typists**

Applicants for these posts must be conversant with office routine and able to transcribe their dictation accurately and rapidly.
Salary: $ 960 x $ 96 - $ 1,440 x $ 120 - $ 1,800.

(g) **Two filing clerks**
Applicants for these posts must be conversant with routine.
SALARY: $ 960 x $ 96 - $ 1,440 x $ 120 - $ 1,800.

2. The above figure for salary are in B. W. I. is dollars. (The equivalent of $ 1 B. W. I. is 97.5 francs) approximately 2.3 guilders) „
3. A salary in excess of the minimum of the scales set above may be offered a candidate who has special qualifications and experience.
4. All the above appointments will be on an annual basis but all candidates will be appointed on three months probation in the first instance. The appointments may be terminated by giving three months notice on either side in the case of the appointments listed at (a) - (e) above, and one month's notice in the case of other appointments.
5. The holders of all the above appointments will be entitled to one month's leave in respect of each year's service exclusive of passage time.
6. The holder of any of the above appointments whose home is not in Trinidad will be eligible for free passages between his country of origin and Trinidad on first appointment, on leave, and on the termination of his appointment, for himself his wife, and up to a total of three children.
7. In all the above appointments candidates who are able to read and write English, French and / or Dutch will be preferred.
8. All salaries quoted above will be free of Trinidad income tax. The appointments are presently nonpensionable and no undertaking can be given that any superannuation benefits or gratuities will ensure.
9. Applicants for the above posts will address their applications in manuscript to:

The Secretary - General,
Caribbean Commission,
810 - 18th. St. N. W.
Washington 6, D. C.

to reach him not later than November 15, 1946. Candidates are requested to include in their applications their date and place of birth, permanent residence, nationality, marital status, and a statement of their education, language qualifications, business and professional experience, names and addresses of former employers, salaries earned in previous employment, health, number and ages of children, any special qualifications for the position for which they apply.